

การเสริมสร้างความมุ่งมั่นในชีวิตของนักเรียนที่มีผู้อุปการะโดยการให้คำปรึกษากลุ่ม

มนพัทธ์ ระหงษ์

สาขาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อีเมล: monnaphat.rahong@g.swu.ac.th

Received : August 5, 2021 Revised : October 8, 2021

Accepted : November 15, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความมุ่งมั่นในชีวิตของนักเรียนที่มีผู้อุปการะ 2) เปรียบเทียบความมุ่งมั่นในชีวิตของนักเรียน ก่อนและหลังการเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่ม และเปรียบเทียบกับนักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนที่มีผู้อุปการะ จำนวน 180 คน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองได้มาจากการเลือกแบบเจาะจงจากนักเรียนกลุ่มแรกที่มีคะแนนความมุ่งมั่นในชีวิตตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา และสมัครใจเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่ม จำนวน 14 คน แล้วสุ่มจำแนกกลุ่มเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 7 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบวัดความมุ่งมั่นในชีวิตที่มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .89 และโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างความมุ่งมั่นในชีวิต สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t แบบไม่เป็นอิสระต่อกันและแบบเป็นอิสระต่อกัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนที่มีผู้อุปการะส่วนใหญ่มีคะแนนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ย จำนวน 94 คน (52.22%) รองลงมามีคะแนนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ย จำนวน 82 คน (45.56%) และมีคะแนนเท่ากับคะแนนเฉลี่ย จำนวน 4 คน (2.22%) 2) หลังการเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่ม นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า การให้คำปรึกษากลุ่มช่วยเสริมสร้างความมุ่งมั่นในชีวิตของนักเรียนที่มีผู้อุปการะได้

คำสำคัญ : ความมุ่งมั่นในชีวิต การให้คำปรึกษากลุ่ม

ENHANCEMENT OF ADOPTIVE PARENTS STUDENT'S PURPOSE IN LIFE THROUGH GROUP COUNSELING

Monnaphat Rahong

Graduate Student of Master of Education

Srinakharinwirot University

Email: monnaphat.rahong@g.swu.ac.th

Abstracts

The purpose of this research was to 1) investigate into the purpose in life of adoptive parents students and 2) compare the purpose in life of adoptive parents students before and after participating in group counseling and 3) compare the purpose in life between experimental and control group. The sample group for study was 180 adoptive parents students and the sample group for purpose in life enhancement experiment was 14 students whose score was at the 25th percentile or less selected by purposive sampling from the first sample group willing to participate in this program. Then, these students were random assigned into 7 experimental group and 7 control group. The research tools included Purpose in Life test (PIL) and group counseling program. The descriptive statistics and t-test were used for the statistical analysis.

The results of this research were as follows: 1) the score of 94 adoptive parents students was above the average(52.22%), followed by 82 students with below the average(45.56%), and 4 students with the average score respectively (2.22%) 2) the score of the experimental group after the experiment was higher than before the experiment at .01 and 3) was higher than the control group at .01. The results showed that group counseling can enhance the purpose in life of adoptive parents students.

Keywords: Group Counseling, Purpose in life

บทนำ

ครอบครัวเป็นสถาบันสังคมที่เป็นต้นแบบของชีวิตแม้จะเป็นสถาบันที่เล็กที่สุด แต่มีความสำคัญที่สุดเพราะครอบครัวถือเป็นจุดเริ่มต้นในการพัฒนาพฤติกรรมและหล่อหลอมลักษณะนิสัยแก่สมาชิกในครอบครัวตั้งแต่เล็กจนโต เพื่อจะก้าวเข้าสู่การเป็นบุคคลที่มีคุณภาพของสังคมและประเทศชาติ ดังนั้นเด็กที่อยู่ในวัยที่กำลังเติบโตจะเรียนรู้และซึมซับพฤติกรรมต่างๆ รวมทั้งพัฒนาจิตสำนึกของความเป็นมนุษย์จากบิดามารดาและสมาชิกในครอบครัวเป็นสำคัญ การปลูกฝังให้เกิดความรัก ความอบอุ่น การอบรมเอาใจใส่เลี้ยงดูและรู้คุณค่าของชีวิตจะเกิดขึ้นโดยตรงกับเด็ก (พูนสุข เวชวิฐาน, 2557) แต่สภาพปัญหาทางสังคม เศรษฐกิจ ในปัจจุบัน ทำให้เด็กเติบโตขึ้นท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมดังกล่าวต้องเผชิญกับปัญหาครอบครัวแตกแยก หย่าร้าง ขาดความรักความอบอุ่นจากบิดามารดา เกิดความรุนแรงในครอบครัว เด็กบางคนหนีออกจากบ้าน เพื่อหลีกเลี่ยงสภาพปัญหาบิดามารดาทะเลาะกัน หรือหากได้รับการกดดันจากสภาพปัญหาเศรษฐกิจและสังคมไทยมาๆ บิดามารดาอาจจะฆ่าตัวตาย ทำให้เด็กกลายเป็นเด็กกำพร้าในที่สุด(ระพีพรรณ คำหอม. 2540: 217)

จากปัญหาดังกล่าว ทำให้เด็กกำพร้าหรือในงานวิจัยเรียกว่า เด็กที่มีผู้อุปการะ จำนวนไม่น้อยได้รับผลกระทบทางด้านจิตใจ เนื่องจากขาดทั้งบิดามารดาคอยเลี้ยงดูให้ความอบอุ่นและความเข้าใจ ทำให้เด็กกำพร้าหรือเด็กที่มีผู้อุปการะเหล่านี้ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ขาดการยอมรับจากสังคม การเห็นคุณค่าแห่งตนลดลง ใช้ชีวิตไปอย่างไร้เป้าหมาย ซึ่งส่งผลให้เกิดภาวะซึมเศร้าหรือฆ่าตัวตายได้ สอดคล้องกับการศึกษาของ อวรรณ หนูแก้ว (2536) พบว่าเด็กกำพร้าหรือเด็กที่มีผู้อุปการะวัดสระแก้วมีระดับของภาวะซึมเศร้ามากกว่าเด็กในครอบครัวปกติอย่างมีนัยสำคัญ มีความคาดหวังในชีวิตด้านการศึกษา ฐานะความเป็นอยู่ และด้านครอบครัวต่ำกว่าเด็กในครอบครัวปกติ รวมทั้งการเห็นคุณค่าในตนเองและมีความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อนโดยรวมน้อยกว่าเด็กในครอบครัวปกติ เช่นเดียวกับการศึกษาของอุณา นพคุณ (2535) พบว่าส่วนใหญ่เด็กกำพร้าหรือเด็กที่มีผู้อุปการะมีปัญหาในเรื่องการขาดความมั่นใจในตนเอง ไม่มีเพื่อนสนิท มีความกังวลในอนาคตและความมั่นคงในชีวิตค่อนข้างมาก

ในประเทศไทยมีผู้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความมุ่งหวังในชีวิตในกลุ่มเด็กกำพร้าหรือเด็กที่มีผู้อุปการะในสถานสงเคราะห์ ผู้ใช้สารเสพติด ผู้ติดเชื่อเอชไอวี ผู้สูงอายุ และนักเรียนนักศึกษา แต่ยังไม่พบงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับความมุ่งหวังในชีวิตในกลุ่มเด็กกำพร้าหรือเด็กที่มีผู้อุปการะที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยเรียกเด็กกำพร้าด้วยคำว่า นักเรียนที่มีผู้อุปการะ ซึ่งหมายถึงเด็กที่ไม่ได้อยู่กับบิดามารดาอันเนื่องมาจากบิดามารดาเสียชีวิต หย่าร้าง หรือแยกกันอยู่แต่มีผู้อุปการะดูแล ซึ่งได้แก่ ญาติ พี่น้องหรือบุคคลอื่นที่ไม่ใช่บิดามารดาเป็นผู้ส่งเสีย เลี้ยงดู ให้ความรัก และความอบอุ่นแทนบิดามารดาการมีความมุ่งหวังในชีวิตเป็นการรับรู้ของบุคคลด้านการดำรงชีวิตอย่างมีจุดหมายและพบว่ากิจกรรมต่าง ๆ ที่ทำในชีวิตได้ให้ความหมายแก่ตนเอง โดยเน้นที่การแสวงหาจุดหมายและความหมายของการดำรงชีวิต ความรู้สึกยินดี พึงพอใจในสถานการณ์ที่ตนเองเผชิญอยู่ รับรู้ว่าบุคคลมีทางเลือกเป็นของตนเอง มีโอกาสในการตัดสินใจรวมทั้งรับผิดชอบต่อสิ่งที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจของบุคคลนั่นเอง(อรัญญา ตัญคำภีร์, 2536) และRainey Larissa Y (2014) ได้กล่าวไว้ว่าการมีความมุ่งหวังในชีวิตยังสามารถช่วยป้องกันความทุกข์ใจในชีวิต (ill-being) ความซึมเศร้า(depression) ความวิตกกังวล (anxiety) ลดความคิดฆ่าตัวตาย (less suicide ideation) การใช้สารเสพติด (substance abuse) ลด

ความเครียดจากการแข่งขันเพื่อไปสู่เป้าหมาย (stress over competing goals) สิ่งทีกล่าวนี้นี้เป็นสิ่งที่สามารถช่วยป้องกันความทุกข์ใจในชีวิต ทำให้บุคคลมีกำลังใจดำรงชีวิตอยู่ต่อไปได้ หากบุคคลขาดความมุ่งหวังในชีวิตหรือขาดอะไรบางอย่างที่จะมีชีวิตอยู่เพื่อสิ่งนั้นแล้ว จะแยกตัวออกจากโลกรอบๆตัว เกิดภาวะแปลกแยก(alienated) เกิดความรู้สึกตนเองไร้คุณค่าไม่มีความหมาย ซึ่งแสดงออกมาในรูปแบบของความรู้สึกเบื่อหน่ายสิ่งรอบตัว ท้อแท้ หดหู่ในชีวิต มองโลกในแง่ลบ บุคคลที่อยู่ในภาวะเช่นนี้มักจะหลีกเลี่ยงการรับผิดชอบชีวิตของตนเอง ปลดปล่อยชีวิตให้เป็นไปตามยถากรรม และสุดท้ายอาจฆ่าตัวตายหรือเป็นโรคจิตและโรคประสาทได้(อริยญา ตั้ยคำภีร์, 2536)

การให้คำปรึกษากลุ่มเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยเสริมสร้างความมุ่งหวังในชีวิตของนักเรียนที่มีผู้อุปการะ เพราะการให้คำปรึกษากลุ่มเป็นกระบวนการที่ช่วยให้สมาชิกในกลุ่มมีโอกาสสำรวจตนเอง แสดงความรู้สึก ความคิดเห็น กล้าที่จะเผชิญปัญหา ยอมรับความจริง ท่ามกลางบรรยากาศแห่งการยอมรับ ไว้วางใจ เปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ทำให้สมาชิกมีความเชื่อมั่นที่จะแสดงความคิดเห็นในการกระทำของตนเองและได้เรียนรู้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการแก้ปัญหา(วัชร ทรัพย์มี 2549) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สุนทร ศุภบุญ(2546:154) พบว่าเด็กวัยรุ่นที่เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์มีความรู้สึกมีปมด้อยในตนเองลดลงมากกว่าเด็กที่ไม่ได้เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่ม

จากข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำการให้คำปรึกษากลุ่มโดยผสมผสานเทคนิคจากทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบอัตถิภาวนิยม และทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม มาใช้ในการเสริมสร้างความมุ่งหวังในชีวิตของนักเรียนที่มีผู้อุปการะให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์ความมุ่งหวังในชีวิต เพื่อให้เด็กได้มีความพึงพอใจในชีวิต รับรู้ถึงโอกาสทางเลือก การตัดสินใจ มีความรับผิดชอบ มีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น เห็นคุณค่าในตนเอง สร้างเป้าหมาย และความมุ่งหวังในชีวิตเพิ่มมากขึ้น ตลอดจนทำให้เกิดการยอมรับของบุคคลในสังคม เพื่อเป็นบุคคลที่สามารถรับมือกับสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิต พึ่งพาตนเองได้ และเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพในอนาคต

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความมุ่งหวังในชีวิตของนักเรียนที่มีผู้อุปการะ
2. เพื่อเปรียบเทียบความมุ่งหวังในชีวิตของนักเรียนที่มีผู้อุปการะกลุ่มทดลองก่อนและหลังการเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่ม
3. เพื่อเปรียบเทียบความมุ่งหวังในชีวิตของนักเรียนที่เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่ม กับนักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่ม

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนที่มีผู้อุปการะซึ่งกำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครปฐม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 320 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาความมุ่งหวังในชีวิต เป็นนักเรียนที่มีผู้อุปการะซึ่งกำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครปฐม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 180 คน

1.3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองเป็นนักเรียนที่มีผู้อุปการะที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 14 คน จากกลุ่มแรกที่มีคะแนนความมุ่งหวังในชีวิตตั้งแต่ระดับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา และมีความสมัครใจเข้าร่วมการทดลอง จากนั้นสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) กลุ่มทดลองจำนวน 7 คน และกลุ่มควบคุมจำนวน 7 คน

2. แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นแบบกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) โดยใช้ 2 กลุ่มในการทดลอง (Two Group) การทดลองครั้งนี้เป็นการวัดความมุ่งหวังในชีวิต ระยะเวลาและหลังการให้คำปรึกษากลุ่ม (Pretest – Posttest) ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมซึ่งแสดงให้เห็นได้ในแบบแผนการทดลอง (ชูศรี วงศ์รัตน์และองอาจ นัยพัฒน์ 2551: 114)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบวัดความมุ่งหวังในชีวิตของนักเรียนที่มีผู้อุปการะ โดยหาคุณภาพของเครื่องมือ ตรวจสอบเพื่อหาค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน แล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 และนำแบบวัดความมุ่งหวังในชีวิตของนักเรียนที่มีผู้อุปการะที่ได้รับการปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนที่มีผู้อุปการะที่มีคุณลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จากนั้นคัดเลือกข้อคำถามเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.25 - 0.79 และมีความเชื่อมั่นความสอดคล้องภายในที่ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.89

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อ เสริมสร้างความมุ่งหวังในชีวิตของนักเรียนที่มีผู้อุปการะ หาคุณภาพเครื่องมือขึ้นโดยปรึกษาผู้เชี่ยวชาญทางการให้คำปรึกษากลุ่ม จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของการวิจัยกับเนื้อหา วิธีการ เพื่อนำข้อผิดพลาดมาปรับปรุงแก้ไขต่อไป จากนั้นนำโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนที่มีผู้อุปการะที่มีคุณลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 7 คน เพื่อทำการปรับปรุงและพัฒนาให้มีคุณภาพเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างก่อนทำไปทดลองจริงต่อไป

4. การดำเนินการวิจัย

4.1 ผู้วิจัยนำแบบวัดความมุ่งหวังในชีวิตของนักเรียนที่มีผู้อุปการะ ฉบับที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ไปทดสอบกับนักเรียนที่มีผู้อุปการะที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นใน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครปฐม จำนวน 180 คน จากนั้นทำการหาคะแนนความมุ่งหวังในชีวิตของนักเรียนที่มีคะแนนความมุ่งหวังในชีวิตตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ตั้งแต่ 25 ลงมา ได้จำนวน 45 คน หลังจากนั้นผู้วิจัยสอบถามความสมัครใจในการเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่ม จำนวน 14 คน โดยทำการจัดกลุ่มตัวอย่างเข้ากลุ่มแบบสุ่ม (Random Assignment) เพื่อเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 7 คน และผู้วิจัยได้ทำการเก็บคะแนนทั้งก่อนการทดลอง (Pretest) และหลังการทดลอง (Posttest)

4.2 ผู้วิจัยได้ทำการทดลองโดยทำการให้คำปรึกษากลุ่มในกลุ่มทดลอง จำนวน 9 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที หลังการทดลอง ผู้วิจัยได้ให้กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมตอบแบบวัดความมุ่งหวังในชีวิตของนักเรียนที่มีผู้อุปการะหลังการทดลองอีกครั้ง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 วิเคราะห์คะแนนความมุ่งหวังในชีวิตของนักเรียนที่มีผู้อุปการะโดยการคำนวณค่าเฉลี่ย ร้อยละ และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.2 วิเคราะห์การเปรียบเทียบความมุ่งหวังในชีวิตของนักเรียนที่มีผู้อุปการะกลุ่มทดลองก่อนและหลังการให้คำปรึกษากลุ่มโดยการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยแบบไม่เป็นอิสระจากกัน (t-test for Dependent Samples)

5.3 วิเคราะห์การเปรียบเทียบความมุ่งหวังในชีวิตของนักเรียนที่มีผู้อุปการะระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยแบบเป็นอิสระจากกัน (t-test for Independent Samples)

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาความมุ่งหวังในชีวิตของนักเรียนที่มีผู้อุปการะมีคะแนนเฉลี่ยความมุ่งหวังในชีวิต เท่ากับ 86.23 คะแนน มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.49 เมื่อพิจารณาระดับความมุ่งหวังในชีวิตพบว่า มีนักเรียนที่มีผู้อุปการะส่วนใหญ่มีคะแนนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ย จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 52.22 รองลงมาเป็นนักเรียนที่มีผู้อุปการะมีคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 45.56 และนักเรียนที่มีผู้อุปการะมีคะแนนเท่ากับคะแนนเฉลี่ย จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.22 ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบความมุ่งหวังในชีวิตของนักเรียนที่มีผู้อุปการะของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่ม

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบความมุ่งหวังในชีวิตของนักเรียนที่มีผู้อุปการะของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่ม

	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		t	p
	M	S.D.	M	S.D.		
ความมุ่งมั่นในชีวิต	59.57	15.15	100.00	6.63	-7.76**	.00

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 1 พบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความมุ่งมั่นในชีวิต หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 100.00 คะแนน และ 59.57 คะแนน

3. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความมุ่งมั่นในชีวิตของนักเรียนที่มีผู้อุปการะระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่ม ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความแตกต่างของความมุ่งมั่นในชีวิตของนักเรียนที่มีผู้อุปการะระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่ม

	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม		t	p
	M	S.D.	M	S.D.		
ความมุ่งมั่นในชีวิต	100.00	6.63	62.14	6.44	10.83**	.00

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 2 พบว่า หลังการเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่ม กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความมุ่งมั่นในชีวิตสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 100.00 คะแนน และ 62.14 คะแนน

สรุปและอภิปรายผล

1. การศึกษาความมุ่งมั่นในชีวิตของนักเรียนที่มีผู้อุปการะ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีผู้อุปการะมีคะแนนความมุ่งมั่นในชีวิตสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยอยู่เป็นจำนวนมากกว่านักเรียนที่มีคะแนนความมุ่งมั่นในชีวิตต่ำ ทั้งนี้เป็นอาจเป็นเพราะการเลี้ยงดูของผู้ที่ดูแลนักเรียน แทนบิดามารดาที่ให้ความรักความเอาใจใส่ ทำให้นักเรียนมีการปรับตัว การมองโลกในแง่ดี และประสบการณ์ชีวิตของนักเรียน ทำให้นักเรียนที่มีผู้อุปการะหลายคนมีความมุ่งมั่นในชีวิตที่ดี รู้ถึงความต้องการของตนเอง มีเป้าหมายในการใช้ชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับ วราภรณ์ แสงคำ (2552) ซึ่งได้สัมภาษณ์เด็กกำพร้าในสถานสงเคราะห์วัดสระแก้ว จำนวน 10 คนพบว่า เด็กกลุ่มที่มีการปรับตัวได้ดีจะมีความไว้วางใจผู้อื่น มองโลกในแง่ดี มีจุดมุ่งหมายในชีวิต ต่างกับเด็กที่มีการปรับตัวไม่ดี จะต้องการความรักจากผู้อื่นมาก ขาดเป้าหมายในชีวิต ไม่ไว้วางใจเพื่อน ชอบอยู่คนเดียวนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับทฤษฎีการตั้งเป้าหมายของ ลีออค และลาแทม (Snyder; & Lopez. 2002: 304; citing Locke; & Latham. 1990) ที่กล่าวว่า บุคคลที่มีเป้าหมายในการดำเนินชีวิต บุคคลย่อมมีความปรารถนาที่จะตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยบุคคลมีความผูกพันต่อเป้าหมายของตนเอง โดยมีการเห็นคุณค่าในสิ่งที่ตนเองกระทำ โดยมีความตั้งใจในการทำตามเป้าหมาย โดยการ

แสดงออกทางพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งบุคคลที่ได้รับการเสริมแรงเชิงบวก ย่อมมีขวัญและกำลังใจในการทำเป้าหมายนั้นให้สำเร็จลุล่วงได้เป็นอย่างดี

2. การเปรียบเทียบความมุ่งหวังในชีวิตของนักเรียนที่มีผูู้ปการะกลุ่มทดลองก่อนและหลังการให้คำปรึกษากลุ่ม ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ว่านักเรียนที่มีผูู้ปการะที่ได้เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มมีความมุ่งหวังในชีวิตสูงขึ้นทั้งนี้เป็นเพราะ การให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเป็นวิธีการที่ทำให้ให้นักเรียนที่มีผูู้ปการะได้ทบทวนความมุ่งหวังในชีวิตของตนเอง สามารถตระหนักรู้ถึงความหมายในชีวิตตนเอง และมองเห็นภาพเป้าหมายได้อย่างชัดเจนมากขึ้น โดยใช้ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบอัตถิภาวนิยม (Existential Group Counseling) ให้นักเรียนที่มีผูู้ปการะได้สำรวจว่าอะไรคือสิ่งที่มีค่าหรือมีความหมายที่สำคัญที่สุดในชีวิตของตนเอง และสิ่งที่ทำให้ตนเองขาดแรงจูงใจที่จะทำบางสิ่งบางอย่างที่ทำให้เกิดความหมายในชีวิตของตนเอง เพื่อให้นักเรียนที่มีผูู้ปการะได้สำรวจความหมายในชีวิตของตนเอง และเพื่อให้นักเรียนที่มีผูู้ปการะเกิดการตระหนักรู้ความหมายในชีวิตเพื่อเป็นเป้าหมายในชีวิตต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับซูครี เลิศรัตน์เดชากุล(2545:359-360) กล่าวว่ามนุษย์ทุกคนมีคุณค่า มีลักษณะเฉพาะของตนเอง มีชีวิตอยู่อย่างมีศักดิ์ศรี มีการแสวงหาความหมายของชีวิตตนเองและทำให้มีชีวิตอยู่อย่างมีความหมายโดยมนุษย์ทุกคนจะมีการแสวงหาความหมายของชีวิตตนเอง สอดคล้องกับศิริบุรณ์ สายโกสม(2554: 202)ที่ได้กล่าวว่า การให้คำปรึกษาตามแนวคิดนี้จะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาตระหนักถึงความสำคัญ ของความหมาย ความรับผิดชอบ การตระหนักรู้อิสรภาพ และศักยภาพของตนเอง

การใช้ชีวิตที่สนใจเรื่องราวตัวอย่าง เพื่อให้นักเรียนที่มีผูู้ปการะได้ค้นพบความหมายในชีวิตผ่านการเห็นคุณค่าในตนเอง พร้อมทั้งตั้งคำถามว่า “หากเรารู้ว่ามีเวลาเหลือเพียง 1 สัปดาห์ ที่เราจะมีชีวิตอยู่บนโลกนี้ อะไรคือสิ่งที่เราต้องการทำมากที่สุดเพื่อให้เรารู้สึกว่าคุ้มค่ากับเวลาของชีวิตที่เหลือเพียง 1 สัปดาห์ ” เพื่อให้นักเรียนที่มีผูู้ปการะได้สำรวจความต้องการที่แท้จริงของตนเอง และเห็นคุณค่าของชีวิตที่มีอยู่เมื่อได้ทำอะไรเพื่อตนเองหรือบุคคลที่รัก ซึ่งนักเรียนที่มีผูู้ปการะบางคนตอบว่าอยากใช้เวลาอยู่กับครอบครัวให้มากที่สุดพาครอบครัวทำกิจกรรมต่างๆร่วมกัน มองเห็นข้อผิดพลาดที่ต้องการจะแก้ไข อยากขอโทษคนที่ทำไม่ดีด้วย อยากทำอะไรที่ไม่เคยได้ทำมาก่อน เอื้อให้นักเรียนที่มีผูู้ปการะตระหนักเห็นคุณค่าของตนเองผ่านประสบการณ์ ความสัมพันธ์กับบุคคลรอบข้าง เพื่อให้สมาชิกรู้สึกว่าได้ทำอะไรอย่างโดดเด่น โดยให้นักเรียนที่มีผูู้ปการะตอบคำถามข้อสุดท้าย “อะไรหรือใครที่มีคุณค่ากับเราที่สุด ” ซึ่งนักเรียนที่มีผูู้ปการะหลายคนกล่าวถึง บุคคลที่เลี้ยงดูมา เช่น ยาย ป้า และนักเรียนที่มีผูู้ปการะบางคนตอบเพื่อนและคนรัก ตระหนักรู้และยอมรับถึงสิ่งทำผิดพลาดในอดีตต่อบุคคลที่มีคุณค่ามากที่สุด และเรียนรู้ที่จะเปลี่ยนแปลงตนเอง ไปในทางที่ดีขึ้นเพื่อบุคคลที่เป็นที่รักของตนเอง ดังที่ Corey (2012: 173-174) ได้กล่าวว่าทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบอัตถิภาวนิยม (Existential Group Counseling) ส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเอง การสำรวจประสบการณ์ส่วนตัวของสมาชิกแต่ละคนเป็นกระบวนการให้คำปรึกษาที่จะให้สมาชิกได้เรียนรู้ว่าไม่ควรนำตนเองไปอยู่ในอดีตหรืออนาคต แต่ควรเรียนรู้จากอดีตแล้วนำมาเปลี่ยนแปลงอนาคตของตนเองใหม่ สามารถยอมรับกับข้อจำกัดของตนเองและเข้าใจว่าทุกคนไม่จำเป็นที่จะต้องสมบูรณ์แบบถึงจะรู้สึกมีคุณค่า ทำให้สมาชิกมองเห็นคุณค่าของชีวิตที่ตนเองมีอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นาถยา คงขาว (2559: 47-70) ได้ศึกษาพบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นกลุ่มทดลองมีคะแนนการตระหนักรู้ในตนเองของนักเรียนสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม ในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนน

การตระหนักรู้ในตนเองของนักเรียนในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล สูงกว่าระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในขณะเดียวกันนักเรียนกลุ่มทดลองยังสามารถค้นหาสิ่งที่มีคุณค่าและความหมายในชีวิตของตนเองได้

การใช้วิธีทัศนเรื่องราวตัวอย่างถึงการตระหนักรู้ความต้องการของตนเอง และเสรีภาพในการตัดสินใจเลือกสิ่งต่างๆในชีวิตของเรา ซึ่งนักเรียนที่มีผู้อุปการะได้กล่าวถึงหากตนเองเป็นตัวละครเอกดังในวิธีทัศนเรื่องราวทุกคนก็จะเลือกตัดสินใจแบบเดียวกับตัวละครเอก แม้ว่าจะต้องเผชิญความทุกข์ยาก เสียทางเลือกอื่นที่อาจจะดีกว่าทางเลือกนี้ แต่อย่างไรก็ตามครอบครัวหรือบุคคลที่มีความหมายต่อชีวิตเราต้องมาก่อน และพร้อมรับสิ่งที่ตามมาจากการเลือกของเรา ดังที่พัชราภรณ์ ศรีสวัสดิ์(2557: 133-134)กล่าวว่าความสามารถในการตระหนักรู้ตนเอง(Self-Awareness) ทำให้บุคคลมีเสรีภาพในการเลือกตัดสินใจชีวิตตนเองหรือเลือกสิ่งต่างๆเข้ามาในชีวิต เมื่อตระหนักรู้ตนเองมากขึ้น ก็จะมีเสรีภาพมากขึ้น แม้จะมีการวางเงื่อนไขทางสังคม หรือข้อจำกัดอื่นๆ

การใช้วิธีทัศนเรื่องราวตัวอย่างเกี่ยวกับความรับผิดชอบ เพื่อให้ให้นักเรียนที่มีผู้อุปการะได้เห็นภาพชัดเจนมากขึ้นเกี่ยวกับการเลือกทางเดินชีวิตและการตัดสินใจ ผ่านการสำรวจประสบการณ์ชีวิตตนเอง ซึ่งนักเรียนที่มีผู้อุปการะได้กล่าวถึงสิ่งที่เลือกและรับผิดชอบต่อผลจากการเลือกนั้น คือเรื่องการเลือกคบแฟน และเรื่องการเลือกแผนการเรียนที่อาจมีผลกระทบจากการเลือกในอนาคตแต่หากเป็นการตัดสินใจของตนเองแล้วก็ต้องยอมรับผลที่ตามมาได้ ดังที่ Corey(2012:237-239)ได้กล่าวไว้ว่าความรับผิดชอบต่อเราที่จะกำหนดชะตาชีวิตของตนเอง และเราต้องยอมรับผลลัพธ์ที่เกิดจากการเลือกของตนเอง

ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรมที่มุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาทางด้านความคิดมาใช้ในการสำรวจปัญหา เพื่อให้นักเรียนที่มีผู้อุปการะตระหนักถึงปัญหาที่ตนเผชิญมาจากการตีความที่ไม่สมเหตุผลผลดังที่ ทอมสัน(Thompson, 2016,p.191)ได้อธิบายเทคนิคการสอนABC ไว้ว่าเป็นเทคนิคที่ใช้ในการช่วยเหลือผู้รับคำปรึกษาที่มีความคิดความเชื่อที่ไม่สมเหตุผล โดยการใช้ผู้รับคำปรึกษาตระหนักว่าเหตุการณ์ไม่ได้เป็นผลทำให้เกิดอารมณ์ แต่เป็นความคิดความเชื่อที่มีต่อเหตุการณ์ดังกล่าวที่ส่งผลให้เกิดอารมณ์ต่างๆขึ้นมา โดยใช้เทคนิคโต้แย้งความเชื่อที่ไม่สมเหตุผล (Disputing Irrational Belief) ซึ่งผู้วิจัยให้นักเรียนที่มีผู้อุปการะทำใบงาน ABCDE เป็นการบ้าน ใช้เทคนิคการให้การบ้าน (Homework assignment) เป็นเทคนิคที่ช่วยให้นักเรียนที่มีผู้อุปการะได้ต่อสู้กับความเชื่อที่ไร้เหตุผล โดยผู้ให้คำปรึกษาจะให้กิจกรรมหรือการบ้านไปปฏิบัติ ซึ่งจะทำให้นักเรียนที่มีผู้อุปการะจะได้รู้ตัว และเข้าใจถึงความเชื่อที่ไร้เหตุผลที่อยู่ภายใต้อารมณ์ของตนเอง (บัวทอง สว่างโสภาค.2545: 271) จากนั้นผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มเล่าเรื่องราวในใบงาน ส่วนใหญ่สมาชิกกลุ่มพูดว่าตนเองเป็นคนที่ไม่ต้องการคบ ครอบครัวไม่รัก ดุคำ เสมอ จึงเชื่อว่าตนเองไม่เป็นที่ต้องการของเพื่อน บุคคลในครอบครัว ผู้วิจัยจึงทำการโต้แย้งความเชื่อที่ไม่สมเหตุผล ถ้าเพื่อนไม่ต้องการคบกับสมาชิกกลุ่มแล้วเพราะอะไรเพื่อนถึงให้อยู่กลุ่มทำงานด้วย ถ้าครอบครัวไม่รักแล้วเพราะอะไรครอบครัวถึงใส่ใจ ติดตามเราเสมอ จึงทำให้สมาชิกกลุ่มมีความเชื่อสมเหตุผลมากขึ้นว่าตนเองยังเป็นที่ต้องการของเพื่อน ครอบครัวยังรักและใส่ใจสมาชิกกลุ่มตลอดเวลา ซึ่งสมาชิกกลุ่มช่วยกันสรุปได้ว่าตนเองมีความเชื่อที่ไม่สมเหตุผล ทำให้สมาชิกกลุ่มสามารถต่อสู้กับความรู้สึกที่ไม่สมเหตุผลภายใต้อารมณ์ได้เพิ่มมากขึ้น และหลีกเลี่ยงไม่แสดงพฤติกรรมออกมาตามความเชื่อที่ไม่สมเหตุผล ดังที่ พัชราภรณ์ ศรีสวัสดิ์ (2561: 175) ที่กล่าวว่า การโต้แย้งกับความเชื่อที่ไม่สมเหตุผล ทำให้สมาชิกกลุ่มได้ตรวจสอบความรู้สึกที่ต่ำต้อยไร้คุณค่า

ของตนเอง โดยมุ่งความสนใจไปที่การโต้แย้งต่อความไม่มีเหตุผล ให้สมาชิกกลุ่มมีความเชื่อที่สมเหตุสมผลมากขึ้น

ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบอัตถิภาวนิยม (Existential Group Counseling) การเสริมสร้างการตระหนักรู้เป้าหมายและจุดมุ่งหมายในชีวิตของนักเรียนที่มีผู้ปฏิบัติการใช้เทคนิคการจินตนาการ (Rational Emotive imagery) เพื่อให้สมาชิกได้จินตนาการถึงช่วงชีวิตตนเองในช่วงเวลา อดีต ปัจจุบัน และสามารถมองภาพอนาคตของตนเองได้ มีอิสระ ในการตัดสินใจเลือกการกระทำและการดำเนินชีวิตของตนในอนาคต หลังจากการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสาน สมาชิกกลุ่มสามารถเรียนรู้ถึงความมุ่งหวังของตนเองที่ต้องการในอนาคตอย่างชัดเจนและ สามารถจินตนาการถึงภาพแห่งความสำเร็จของตนเองในอนาคตได้ มีความเข้าใจตนเองมากขึ้น มองเห็นคุณค่าในตนเอง โดยให้สมาชิกเขียนหรือวาดภาพใบกิจกรรมใหม่ในชีวิต ซึ่งสมาชิกกลุ่มแสดงความคิดเห็นถึงอดีตของตนเองที่ใช้เวลาอย่างไม่มีจุดหมาย ไม่รู้ความต้องการของตนเอง และปัจจุบันที่เริ่มมองเห็นความต้องการของตนเองเช่น รู้ว่าตนเองชอบเรียนวิชาใดและทำวิชาอะไรได้ดี และมองถึงอนาคตที่ตนเองอยากเรียนต่อในสิ่งที่ชอบ การเปิดใจตนเองในการคบเพื่อน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มยุรา อุดมเลิศปรีชา (2552: 70-88) ที่ศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่4ที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีอัตถิภาวนิยมมีลักษณะมุ่งอนาคตระยะหลัง การทดลองและระยะติดตามผลสูงกว่ากลุ่มควบคุม และนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีอัตถิภาวนิยมมีลักษณะมุ่งอนาคตระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลสูงกว่าก่อนการทดลอง

3. การเปรียบเทียบความมุ่งหวังในชีวิตของนักเรียนที่มีผู้ปฏิบัติการ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ผลการวิจัยพบว่า หลังการให้คำปรึกษากลุ่ม นักเรียนที่มีผู้ปฏิบัติการกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยความมุ่งหวังในชีวิตสูงกว่านักเรียนที่มีผู้ปฏิบัติการกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ว่าหลังการให้คำปรึกษานักเรียนที่มีผู้ปฏิบัติการกลุ่มทดลองมีความมุ่งหวังในชีวิตสูงกว่านักเรียนที่มีผู้ปฏิบัติการกลุ่มควบคุม ทั้งนี้เป็นเพราะ ผู้วิจัยได้ใช้การให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค (Technical Eclecticism) โดยใช้เทคนิคทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบอัตถิภาวนิยม และทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม เพื่อช่วยให้นักเรียนที่มีผู้ปฏิบัติการได้ตระหนักรู้ในตนเอง และใช้ศักยภาพของตนเองที่มีอยู่ค้นหาความหมายในชีวิตของแต่ละคน ผ่านการทบทวนประสบการณ์ การเลือกและการรับผิดชอบชีวิตของตนเองจากสิ่งที่เลือก มองเห็นคุณค่าในชีวิตของตนเองและดำรงชีวิตอย่างมีจุดมุ่งหมาย สมาชิกรู้ว่าตนเองกำลังดำเนินชีวิตเพื่ออะไรและเพื่อใคร ทำให้การใช้ชีวิตในแต่ละวันมีคุณค่าและมีจุดมุ่งหมายในชีวิต โดยผู้วิจัยสร้างสัมพันธภาพที่อบอุ่น ผ่อนคลายและเป็นกันเองต่อสมาชิกกลุ่ม ทำให้สมาชิกกลุ่มกล้าแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความมุ่งหวังในชีวิตอย่างเปิดเผย มีการแบ่งปันและแลกเปลี่ยนเรื่องราวและประสบการณ์ร่วมกัน จากที่นักเรียนที่มีผู้ปฏิบัติการที่ยังไม่มีความมุ่งหวังในชีวิตที่ชัดเจน ไม่มีเป้าหมายหรือจุดมุ่งหมายในการดำเนินชีวิต ทำให้นักเรียนที่มีผู้ปฏิบัติการมีการเปลี่ยนแปลงความคิดของตนเอง โดยมีการตั้งเป้าหมายในชีวิตชัดเจนขึ้น ซึ่งนักเรียนที่มีผู้ปฏิบัติการบางคนอยากเรียนสายการเรียนศิลป์-จีน อยากเป็นคนที่เป็นคนให้การยอมรับ ในขณะที่นักเรียนที่มีผู้ปฏิบัติการบางคนก็อยากเรียนสายอาชีพและอยากทำงานระหว่างเรียน ทำให้นักเรียนที่มีผู้ปฏิบัติการมีความมุ่งมั่นตั้งใจพยายามโดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่จะเกิดขึ้น ส่งผลให้นักเรียนมีความมุ่งหวังในชีวิตที่ดีขึ้น ดังที่ธอร์น (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2554ก: 57; อ้างอิงจาก Thorne. 1950) ได้กล่าวว่า ทฤษฎีการให้การปรึกษานั้นไม่มีทฤษฎีใดจะสมบูรณ์แบบ ทุกทฤษฎีมีส่วนดีและส่วนบกพร่อง จึงต้องพยายาม ดึงเอาส่วนดีของแต่ละ

ทฤษฎีมาใช้ ในขณะที่มากริต ฮัสซัน และทูซี่ (Marquis; Hudson; & Tursi. 2010: 67-68) กล่าวว่า การให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค โดยใช้เทคนิคที่หลากหลาย สามารถจัดการความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่มที่ต่างกันไปให้มีการปรับปรุงและสามารถพัฒนาตนเองให้ดีขึ้นได้ และที่ สกล วรเจริญศรี (2560: 16) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายในการให้คำปรึกษากลุ่มเป็นการสร้างบรรยากาศที่เอื้อให้สมาชิกกลุ่มมีความเจริญงอกงาม ทำให้เกิดความเข้าใจและยอมรับซึ่งกันและกัน มีการเปลี่ยนแปลง มุมมองใหม่เกิดขึ้นและกำหนดเป้าหมายได้อย่างชัดเจนมากขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของปิยะนุช เผื่อนทอง(2560: 88) ที่ได้ทำการศึกษาผลของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างลักษณะ มุ่งอนาคตของนักเรียนโรงเรียนพิบูลอุปถัมภ์ จำนวน 5 คน ผลการวิจัยพบว่า หลังการให้คำปรึกษากลุ่ม แบบผสมผสานนักเรียนมีลักษณะมุ่งอนาคตโดยรวมและรายด้านประกอบด้วย ด้านความเพียรพยายาม ต่อสู้กับอุปสรรค ด้านความสามารถ ในการวางแผนและด้านดำเนินการเพื่อเป้าหมายที่ต้องการในอนาคต ด้านความสามารถในการควบคุมตนเองให้ปฏิบัติเป็นขั้นตอนตามแผนที่วางไว้ และด้านความสามารถในการคาดการณ์ไกล เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้ที่สนใจจะนำแบบวัดและโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มในงานวิจัยนี้ไปใช้ควรมีการอบรมฝึกฝนทักษะการให้คำปรึกษา เนื่องจากมีเทคนิคเฉพาะที่เป็นการให้คำปรึกษา ดังนั้นผู้ที่สนใจที่จะนำไปใช้ควรปรึกษากับครูแนะแนวหรือผู้ที่มีความเชี่ยวชาญโดยตรง
2. การให้คำปรึกษากลุ่มในงานวิจัยนี้เป็นกรให้คำปรึกษากลุ่มรูปแบบออนไลน์เนื่องจากมีข้อจำกัดในเรื่องของสถานการณ์การแพร่ระบาดไวรัสโคโรนา2019 ทำให้ไม่สามารถทำการให้คำปรึกษากลุ่มในรูปแบบปกติได้ ดังนั้นหากเกิดสถานการณ์การปกติแนะนำให้ทำการให้คำปรึกษากลุ่มในรูปแบบปกติคือการเผชิญหน้ากัน

6.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการติดตามผลความมุ่งหวังในชีวิตของนักเรียนที่มีผู้อุปการะที่เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่ม หลังจากจบการให้คำปรึกษากลุ่มไปแล้ว เพื่อศึกษาความคงทนของการเสริมสร้างความมุ่งหวังในชีวิตโดยการให้คำปรึกษากลุ่ม
2. ควรนำการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างความมุ่งหวังในชีวิตของนักเรียนที่มีผู้อุปการะไปทดลองกับนักเรียนที่มีผู้อุปการะในระดับชั้นอื่นๆ เช่น นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อพัฒนาและเสริมสร้างความมุ่งหวังในชีวิตของนักเรียนที่มีผู้อุปการะในระดับชั้นอื่นๆ

บรรณานุกรม

- พูนสุข เวชวิฐาน. (2557). ทฤษฎีครอบครัวเบื้องต้น = An introduction to family theories (พิมพ์ครั้งที่ 1 ed.): กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- ระพีพรรณ คำหอม. (2540). สถาบันครอบครัว มุมมองของนักสวัสดิการสังคม. กรุงเทพฯ: J.PRINT

- อรวรรณ หนูแก้ว. (2536). ความสุขของภาวะซึมเศร้า และความสัมพันธ์ด้านปัจจัยจิต สังคม การศึกษา เปรียบเทียบระหว่างเด็กวัดสระแก้วกับเด็กในครอบครัวปกติ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรัญญา ตัญคำภีร์. (2536). ผลของกลุ่มจิตบำบัดแบบโลกอสต่อการเพิ่มความมุ่งมั่นในชีวิต ของหญิงในสถาน สงเคราะห์หญิงบ้านเกร็ดตระการที่มีพฤติกรรมเสี่ยงสูงต่อการติดเชื้อเอชไอวี: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุ้นตา นพคุณ. (2535). รายงานผลการวิจัยการศึกษาสถานภาพและนโยบายเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน ผู้ด้อยโอกาส : เด็กถูกทอดทิ้ง (พิมพ์ครั้งที่ 2 ed.): กรุงเทพฯ : โครงการสตรีและเยาวชนศึกษา สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัชร ทรัพย์มี. (2549). ทฤษฎีให้บริการปรึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 4 ed.): กรุงเทพฯ : คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนทรี ศุภกรบุญ. (2546). ผลการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม และโปรแกรมการเห็นคุณค่าในตนเองที่มีต่อความรู้สึกมีปมด้อยของเด็กก่อนวัยรุ่นในสถาน สงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการ ให้คำปรึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พิชิต ฤทธิ์จรูญ. (2559). เทคนิคการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- ชูศรี วงศ์รัตน์ และ งามอาจ นัยพัฒน์. (2551). แบบแผนการวิจัยเชิงทดลองและสถิติวิเคราะห์แนวคิด พื้นฐานและวิธีการ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วารารณ แสงคำ. (2552). การศึกษาความว่าเหวและการใช้โปรแกรมเพื่อลดความว่าเหวของเด็กในสถาน สงเคราะห์เด็กกำพร้าและยากจนวัดสระแก้ว จังหวัดอ่างทอง. ปรินญานินพนธ์ (กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว)) -- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2552.
- ชูศรี เลิศรัตน์เดชากุล.(2545).หน่วยที่10 ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการให้การปรึกษาแบบภวนิยมประมวล สาระชุดวิชาทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการให้การปรึกษา.พิมพ์ครั้งที่1. นนทบุรีมหาวิทยาลัย สุทัยธรรมาธิราช
- ศิริบุรณ์ สายโกสม. (2554). ทฤษฎีการให้คำปรึกษา = Theories of counseling : PC 621 (พิมพ์ครั้งที่ 1 ed.): กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.สำนักคณะกรรมการการศึกษา ขึ้นพื้นฐาน. (2563).
- มยุรา อุดมเลิศปรีชา. (2552). ผลการปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีอัตถิภาวะนิยมต่อลักษณะมุ่งอนาคตของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่4. (วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการให้ คำปรึกษา), คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นาลยา คงขาว. (2559). ผลการปรึกษากลุ่มแบบอัตถิภาวะนิยมต่อการตระหนักรู้ในตนเองของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น. (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2554ก). แนวคิดทางการแนะแนวและทฤษฎีการปรึกษาเชิงจิตวิทยา=Concepts of guidance and theories in psychological counseling (ฉบับปรับปรุงครั้งที่1 หน่วยที่8-15 ed.): สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุทัยธรรมาธิราช.

- บัวทอง สว่างโสภาคกุล. (2545). จิตวิทยาทั่วไป (พิมพ์ครั้งที่8). กรุงเทพฯ: คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ปิยะนุช เพื่อนทอง.(2560).การให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างลักษณะ
มุ่งอนาคตของนักเรียน.ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.(การวิจัยและพัฒนาศึกษาศึกษาภาพมนุษย์).
กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พัชรารณ ศรีสวัสดิ์. (2557). การให้คำปรึกษากลุ่มเบื้องต้น เอกสารประกอบการสอนรายวิชา นน 422.
กรุงเทพฯ: ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พัชรารณ ศรีสวัสดิ์.(2561). การให้คำปรึกษากลุ่ม (Group Counseling). กรุงเทพฯ: แดเน็ก อินเตอร์
คอร์ปอเรชั่น.
- Thompson Rosemary A. (2016). Counseling techniques: Improving relationships with
others, ourselves, our families, and our environment. New York: Apex CoVantage,
LCC.
- Corey. Gerald. (2012). Theory and Practice of Group Counseling (8th ed.). Canada:
Thomson Brooks/Cole Inc.
- Locke, E. A., & Latham, Gary P. (1990). A Theory of Goal Setting & Task Performance. New
Jersey: Prentice Hall.
- Marquis, A. H., Deburah; & Tursi, Mike. (2010). Perceptions of Counseling integration: A
survey of Counselor Educators. Counselor Preparation and Supervision.
- Rainey Larissa Y. (2014). The Search for Purpose in Life: An Exploration of Purpose, the
Search Process, and Purpose Anxiety. (the Degree of Master of Applied Positive
Psychology), University of Pennsylvania, Philadelphia.